

Handläggare
Anna Holmgren

Remiss i ärende Åtgärdsprogram mot buller i Lunds kommun 2024-2028

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att lämna yttrande över remiss "Åtgärdsprogram mot buller i Lunds kommun 2024-2028 i enlighet med vad som framgår av barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Kommunkontoret har skickat "Åtgärdsprogram mot buller i Lunds kommun 2024-2026" (dnr KS 2022/0164) för yttrande. Förslaget är framtaget av miljöförvaltningen i samarbete med tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret och som underlag ligger en bullerkartläggning av omgivningsbuller som gjordes 2023. Syftet med åtgärdsprogrammet är att bidra till att skapa en god ljudmiljö och en ännu attraktivare boendekommun samtidigt som bullrets negativa påverkan på människors hälsa minimeras. I åtgärdsprogrammet framgår att barnens utemiljö på förskolor och skolor prioriteras och bullerskyddsåtgärder planeras under programtiden.

Barn och skolförvaltningen har skrivit ett yttrande över remissen och framför att det är positivt att det finns åtgärdsprogram mot buller. Men förutom bullerplanksåtgärder bör även biltrafiken begränsas runt förskolor och skolor. Vid exploatering av nya områden bör Tekniska förvaltningen se över hur trafikstrukturen kan ändras för att minimera buller och trafik.

Underlag för beslutet

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-25 dnr BSN 2024/1518 Remiss i ärende Åtgärdsprogram mot buller i Lunds kommun 2024-2028
- Åtgärdsprogram mot buller i Lunds kommun 2024-2028, dnr KS 2022/0164 Remissversion

Ärendet

Bakgrund

Kommunkontoret har översänt förslag till åtgärdsprogram mot buller för perioden 2024-2028. Åtgärdsprogrammet är framtaget av en arbetsgrupp med representanter för Tekniska förvaltningen, Miljöförvaltningen och Stadsbyggnadskontoret i Lunds kommun.

Åtgärdsprogrammet är upprättat av Lunds kommun i enlighet med den svenska förordningen om omgivningsbuller (SFS 2004:675), som utgör en förlängning av det europeiska direktivet 2002/49/EG om bedömning och hantering av omgivningsbuller.

Målsättningen med åtgärdsprogrammet är att minska bullrets negativa påverkan på människors hälsa samt skapa en bättre ljudmiljö och ett attraktivare Lund. I åtgärdsprogrammet anges tre mål för arbetet med buller samt för den aktuella programperioden 2024–2028. Målen gäller ljudmiljö i boendemiljöer, förskolors- och grundskolors utemiljöer samt parker och liknande utemiljöer.

Tio åtgärds-kategorier är föreslagna och en budget är angiven för att nå målen.

Buller påverkar människors hälsa negativt. Buller stör sömn och vila, skadar hörseln, skapar stress och leder till försämrad uppmärksamhet, medför koncentrationssvårigheter och nedsatt prestationsförmåga, försvårar inlärning, skapar otrivsel och svårigheter att uppfatta samtal eller att använda telefon, radio och TV. Indikationer visar att långvarig exponering för trafikbuller kan medföra effekter på hjärtkärlsystemet. För barn på skolor med höga bullernivåer har negativa effekter på arbetsprestationer och inlärning kunnat påvisas. Det beror på att bullret påverkar koncentrationen och möjligheten att uppfatta tal vilket framför allt får effekter för läsning, uppmärksamhet, problemlösningsförmåga och minnesförmåga. Orsaken varför buller stör talförståelse är den snarlika frekvenssammansättningen.

Föredragning

Barn och skolförvaltningens yttrande:

Barn- och skolförvaltningen är enligt Förordning (1998:901) om verksamhetsutövarers egenkontroll en anmälningspliktig verksamhet och därmed också en verksamhet som ska bedriva egenkontroll för att tillse att verksamheten inte innebär olägenhet för människors hälsa och miljö. En av delarna i egenkontrollen är buller, varför barn- och

skolförvaltningen anser att det är positivt att åtgärdsprogram för buller tas fram med genomförande, uppföljning och utvärdering.

Barn- och skolförvaltningen ser positivt på ansatsen att barn och elevers utemiljöer ska prioriteras i förslaget till åtgärdsprogram mot buller. Som förslaget beskriver så påverkas barns välmående, stressnivåer och förutsättningar för inläring negativt av buller. Utemiljön på både förskolor och skolor är barn och elevers plats för fysisk aktivitet, lek, vila, social samvaro och pedagogisk verksamhet. Målsättningen måste vara att barn och elever ges möjlighet att utvecklas i en miljö där de inte hämmas av buller. Barn- och skolförvaltningen anser att en egen budget bör finnas för bullerdämpande åtgärder på skol- och förskolegårdar. Det är oklart vilket utrymme som finns inom serviceförvaltningens befintliga budget för underhåll av utemiljöer och hur stor del av budgeten som kan finansiera bullerdämpande åtgärder. En prioritering av de mest utsatta förskolor och skolor som finns i miljöförvaltningens rapporter är en rimlig utgångspunkt. Vid val av verksamhet och insats bör även en samlad bedömning göras så att insatserna gör mest nytta för flest barn. En större skola med goda möjligheter till bullerskydd skulle på så sätt kunna prioriteras framför en mindre verksamhet med högre bullernivå. En plan för övriga utemiljöer kan upprättas utifrån uppskattade kostnader för åtgärder. I arbetet med åtgärder kring inomhusmiljö i förskolor och skolor avsattes pengar tidigare specifikt för ändamålet och det bör även göras för buller. Barn- och skolförvaltningen anser att även buller från flygtrafik ska lyftas och undersökas. Då Sturups flygplats angränsar till kommunen ligger en av de mest använda flygvägarna över Södra Sandby och Dalby där Barn- och skolförvaltningen har flera skol- och förskoleenheter.

Barn- och skolförvaltningen framför vikten av att även biltrafiken begränsas runt förskolor, skolor. Plank runt hela skol/idrottsområden är inte eftersträvansvärd i alla lägen på grund av att det ökar risk för skadegörelse på tomt och fastighet och skapar otrygga platser. Skolgårdar bör planeras så att insyn möjliggörs. Vägar och gator som går vid förskolor och skolor bör prioriteras för bullerbekämpning.

Även om kommunen gör stora satsningar kring kommunens skolor och förskolor så hade det mest effektiva sättet att säkerställa en trygg trafikmiljö att föräldrarna inte kör sina barn till förskola och skola. Det finns exempel på kommuner som inrättat avlämningsplatser 3-400 m från skolan för att undvika trafik runt skolan. Den skolväg som går från avlämningsplatsen är gjord så att alla föräldrar ska känna att eleverna

kan gå säkert till skolan. Nu kan skolan inte förbjuda trafik vid skolområden, det är tekniska förvaltningen som har den möjligheten.

Vid nybyggnation är det väsentligt att fundera hur man lägger en huskropp för att skydda utemiljön. Nybyggnation kan också innebära att nybyggnadsområdets trafik innebär ökad trafik vid andra områden såsom skolor/förskolor. Därför bör tekniska förvaltningen titta på hur trafikstrukturen kan ändras vid exploatering av nya områden. Goda gång- och cykelvägar är centrala för att möjliggöra för fler att cykla till skolan/förskolan. Det är positivt om fler elever och barn tar sig aktivt till skolan och förskolan.

Beredning

Ärendet har beretts på barn och skolkontoret.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys görs inte när barn- och skolnämnden lämnar yttrande över remisser

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

André Levin
Verksamhetschef för ekonomi och strategisk planering

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret, Miljöförvaltningen, Tekniska förvaltningen,
Serviceförvaltningen

För kännedom: